

Učiteljski tovariš

Stanovsko političsko glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani
Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtak. Naročnina letna 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglaš po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. ček. rač. 11.197. Telefon 3112

Učiteljevo delo na vasi

Reševati najrazličnejše probleme, ki tarajo naše podeželje, s suhimi teorijami in brezplodnimi frazami — to se je temeljito ponesrečilo. Le zdrava akcija, plodno delo, od osnove navzgor, more zgraditi močno celoto, ki je v stanu tekmovati v svetovni borbi za svoj zdrav obstoj.

Klic po rešitvi vasi, ki je osnovna tvorba sleherne države v upravnem in gospodarskem zmislu, klic o dvigu kmečkega gospodarstva s sanacijo kmečke družine, klic o poglobljenem smotrenem delu, ki objema vse panoge našega narodnega gospodarstva, klic o dvigu prosvetljenosti — to je parola najnovejšega časa.

Meščan je uvidel, da se s propadanjem vasi ruši osnova njegove trgovine in industrije, da kupna moč strahotno poma, da je nastal neki nezdrav pojav, ki bi utegnil v njegovo življenje zanesti boleče motnje. Uvidel je, da je naša država pretežno agrarna, da je industrija le neka stranska veja, ki se šele razvija, da je vse blagostanje odvisno od tistih, ki jih imenuje kmečko ljudstvo.

Tudi on se je začel zanimati za rešitev kmečkega gospodarstva, tudi on je skušal dati potrebnih smernic za obnovo vasi. Naenkrat je v vseh listih kmečko vprašanje, kmečko gospodarstvo, kmečka kultura, kmečko šolstvo, kmečko društveno življenje, postalo osreden problem, katerega so si lastili vsi pripadniki vseh bivših političnih strank in ga skušali po svoje reševati.

Bil se je in se še bje boj po površju, a vas, katero je treba z delom dvigniti, ne s polemikami, nima od tega prav nobenih koristi. Polno je mesij, a malo je delavcev, ki ljubijo korist gnoja prav tako, kakor vonj najboljših parumov. Kdor raje v zemljo, je umazan; kdor kida gnoj, smrdi; kdor hoče delati se mora potiti; tudi polemike so včasih koristne, če je v njih stvarnost in resnična ljubezen do našega podeželja in ne samo borba za dvig posameznikov.

Če jih deset hoče koristiti naši vasi, našemu podeželju, je to vsekakor lep in vesel pojav, tako lep, kakor ga še ne pomni naša domača zgodovina. On pravi nekako tako, da je eden delal, drugi so uživali in se iz delavca delali norca. No, končno so vendar uvideli, da si tudi ti nekako potreben, da raje v zemljo, kidaš gnoj, pišeš sto zapisnikov, več precej o občinskem gospodarstvu, poznaš našega kmeta, s katerim si trpel žalostne dni in užival vesele, da — znaš delati na vasi in, ker je treba rešiti vas, da jo rešiš lahko v precejšnji meri ti — učitelj. Postal si potreben element v nalogi reševanja in dviga naše vasi. Naenkrat je iz tebe vzrasel pionir vaškega kulturnega, nacionalnega in gospodarskega dela.

Prvo priznanje v stoletjih si slišal, ko je že narod desetletja užival tvoje delo na vasi, da si mu tega ni nihče dokazoval, ker so pač delali oni, ki so porod razdvajali v sto taborov, mu obetali gradove v lepih govorih in se skrivali v mesta. Tvoje delo »zapuščeni in hlapčevski učitelj« pa kaže narod svojim otrokom, pristni nepokvarjeni narod, in pripoveduje o vrtovih, zadrugah, posojilnicah, društvenem življenju, kakor bi pravil povesti o prvih pionirjih, ki so obljubili Ameriko.

Učitelj ni šele začel delati na vasi, učitelj že dela sto let, a delo ni bilo smoteno radi drugih pojavov, ki so ga ovirali v njegovem udejstvovanju. Boril se je s prezirom, a onemogel ni, zakaj v delu ga je krepila zavest, da ne dela za sebe, temveč za narod, iz katerega je sam izšel. To je bila tista vera, ki ga še danes giblje v vsem njegovem podeželskem udejstvovanju.

Učitelja ne brigajo borbe posameznikov za kake zvišene naslove predsednikov, učitelj motri vso to borbo z občutkom v duši, da postaja človek manj vredno bitje, ker svoje osebne interese, ki jih vodi pohlep po slavi ali denarju, dviga nad interese celokupnosti in se ne zaveda, da radi tega propada družba moralno, nacionalno in gospodarsko. Torej so taki ljudje krivi, da je treba reševati vas in družbo pred propadom. Njih moralne dogme kopičijo silne kopice društev z istimi smotri, da je enotno, smoteno delo za nacionalni in gospodarsko-kulturni dvig skoro nemogoče, ker si sleherno društvo lasti večjih pravic, večje nacionalnosti, večje moči z ozirom na poslevedeče predsednike.

To so glavne ovire resničnega in smotrenega dela.

Vsaka vas ima tri probleme: gospodarsko socialnega, kulturnega in nacionalnega. Vsi trije problemi tvorijo nerazdružljivo delovno enoto, ki se v vseh smereh spopolnjuje, dopolnjuje, razvija in ustvarja vse elemente za zdrav in uspešen razvoj.

Prvobitni je gospodarsko socialni problem, ki nudi človeku vse ono, kar potrebuje za svoj življenjski obstoj, za svojo bodočnost.

Gospodarsko socialni problem je v sleherni vasi drugačen, ni enoten, kakor tudi niso enotne klimatične prilike kraja, njegova lega z ozirom na trgovske poti, z ozirom na

že doseženi razvoj v razpečevanju dobrin, nakupa i. t. d.

Vsak gospodarsko socialni problem je treba reševati lokalno, enotno, brez kakih političnih svetovnih nazorov, ki jih zastopajo posamezni vaški faktorji. Kruh je po vsem svetu enoten, namreč jesti mora vsak, pa naj bo tega ali onega svet. naziranja. Delo ne sme biti deljeno, temveč skupno, osebni interesi naj se povsem izločijo, ker ti problemi zapletajo, umetno stvarjajo pregrade, povzročajo med vaščani demoralizacijo in ubijajo smisel za koristno delo. Bije se vsak na svojo pest, struje se prelivajo iz struge v strugo, posamezniki žanjejo profit, celota propada, obresti na dolgovih se kupičijo.

Gospodarsko socialni problem kakega kraja je lahko živinoreja, gozdarstvo, poljedelstvo, to je ona panoga, s katero se prebivalstvo največ peča, v kateri več producira kakor porabi in preostanek uporablja za nabavo drugih potrebnih dobrin, za plačevanje davščin, za dote, za obnovo poslopj, za napredek kmetijstva, za šolstvo i. t. d.

Zadružni sistem se je pri reševanju gospodarskih problemov še najbolj obnesel, ker izločuje odušerko posredništvo, utrjuje cene, skrbi za trg in potreben cenjen kredit.

Ustanovljena zadruga naj ima čim širši delokrog, da zajame vse potrebe gospodarske panoge v vasi ali občini, da skrbi za prodajo, za nabavo, za kredit in naložitev denarja. Njeno delo naj obsega celotno gospodarsko življenje vasi ali občine, združeno naj bo z občinskim gospodarstvom in občinsko upravo.

Vse nepotrebno naj se izloči, ker se bo tisto gojilo drugje, kjer so dane za to vse osnove.

Lokalni gospodarski problemi bi skupno tvorili sreski gospodarski problem, ki bi se reševal le na podlagi resničnih potreb sreskega gospodarstva. Izhajalo bi se iz osnove — vasi. Vse zadružno življenje iz vasi, občine, bi se stekalo na srezu in prehajalo na banovino ter dalje na celokupno državno gospodarstvo, ki bi tako zajelo vse osnove našega agrarizma, industrije, trgovine i. t. d.

Gospodarski problem je tesno povezan z rešitvijo kulturnega problema. Gospodarstvo se dviga ali pada s prosvetljenostjo posamezne vasi. Čim bolj postaja šola žarišče vsega dogajanja, tem bolj raste v ljudeh želja za prosveto, ki se oblikuje v posameznih kulturnih društvih. Zdrav pojav je skupno, enotno delo, usmerjeno v pravcu gospodarskih in nacionalnih interesov države. Medsebojne borbe treh društev z različnimi svetovnimi nazori sicer pospešijo tekmovanje, a donajajo le sovraštvo med nepokvarjen narod, da postane svojsko zagrozen, nezaupen, slab in ne vidi idej, temveč samo posameznike, ki ideje izrabljajo za svoj žep in svojo slavo. Razume se, da tako delo skrajno slabo vpliva na duševnost našega podeželja in tudi v gospodarstvo prinaša svoje kvarne posledice.

Kulturni problem je last interesov celokupnega državnega gospodarstva, ki mora smoteno donajati koristi vsem osnovnim celicam državne tvorbe. Nazori posameznikov, ki celokupni tvorbi jugoslovanske države ne donajajo običnih koristi, so v kulturnem problemu škodljivi, ker iz njega režejo drobce, da se mešajo med seboj in stvarjajo ozkosrčnost, partizanstvo, borbe i. t. d.

Važen činitelj v duhu na vasi je nacionalni problem. Človek, ki misli, da je sam osrednja postava, okoli katere se morajo vrteti vse druge, je sebičnež. Gospodarstvo mu je le namen, da zbira sebi dobrine. Prosveta mu je samo namen, da si pribori kake vplive, slavo in drugo. Taki ljudje ne vidijo, da tvorijo človeško družbo, ki mora vse pošteno živeti za svoje pošteno delo. Taki ljudje vidijo samo svoje posestvo, svojo trgovino, svojo tvornico i. t. d., ne vidijo niti svoje vasi, svoje občine, kaj šele banovino ali celokupno državno tvorbo. Oni mislijo, da je Jugoslavija za to, da jim nudi vse možnosti, da si stvarjajo samo skupke osebnih interesov, a da ne žrtvujejo za zgraditev močne Jugoslavije ničesar. Manjka jim pravega nacionalnega čuta.

Kdor kriči, da je nacionalist, pa za skupno tvorbo Jugoslavije še ni pripravljen tudi stradati, trpeti, žrtvovati iz svojega vse, ne iz tujega, tisti naj se izkriči, kolikor more, zakaj drugega ni storil, kakor le kričal. Kjerkoli je mogel.

Nacionalni problem mora rešiti v ljudeh čut soodgovornosti za dogodke, ki ustvarjajo ali rušijo moč Jugoslavije. Podati jim mora jasno sliko, da je od dela posameznikov odvisno vse drugo, da ne stvarja posameznik samo za sebe, temveč za celoto. Vas ni samo sebi namen, vas oživlja kri celokupnega državnega organizma. Iz zdrave in močne vasi se probuja zdrava in močna Jugoslavija.

Tudi nacionalni problem se mora reševati enotno. Nacionalni problem je za vso državo skupen, nima nikakih stranskih panog, ne sme biti bolj ne manj nacionalnih ljudi ali državljanov. Tak čut hočejo ustvarjati le posamezniki, ki hočejo vedno uživati svoje večje privilegije, ker se ne morejo uživati v skupno

plodno delo, v bratstvo, dolžnost itd. Pač vedo, da je v skupnem delu manj dobičkonosnih mest, ker je število radi skupnosti manjše. In tudi to vedo, da bi marsikoga skupno občno delo izpljunilo zaradi nedela. Kričati zna vsak, tudi na vasi, a delati hoče le pošten človek.

Nacionalni problem je tako važen, kakor gospodarski in kulturni. Zato ga moramo reševati z ljubeznijo in poštenostjo v smeri državnih potreb in interesov, ki tvorijo interese in potrebe nas vseh, ne v smeri potreb in interesov posameznikov. Posameznik še ni država.

Nacionalni problem zahteva vzgojitev zavernih državljanov, ki vedo, za koga se mučijo v potu svojega obraza, ne za se, temveč poleg sebe za stvarjanje edinstva v Jugoslaviji na gospodarskem in kulturnem polju v poštenem delu.

Nacionalna društva na vasi naj se poenotijo, ker radi svojega velikega števila,

kljub istim smotrom, prihajajo radi različnih osebnih vodstev v neprestane notranje borbe. Ali je to za rešitev nacionalnega problema, ki je šele v začetnem stadiju, koristno? Ali moremo v razcepljenosti vzbujati čut edinstva? Eno naj združi vse in obsega vse. Država pa naj prevzame nadzor nad vsem poenotenim nacionalnim delom, ker je nacionalno delo, radi moči države.

Vsaka vas naj ima samo tri društva: gospodarsko, kulturno in nacionalno, ki se naj v svojem skupnem delu izpopolnjujejo, da bodo razvrstene razmere izginile in bo bodočnost svetlejša, kakor je sedanjost in je bila preteklost. In sicer vas, ki je središče občine, oddaljeneje vasi pa naj imajo v društvih potrebna zastopstva. Šola pa naj postane z učiteljem žarišče vsega gospodarskega, kulturnega in nacionalnega dela v našem podeželju z geslom: Vse za narod, kralja in domovino.

— ink.

Javno udejstvovanje učiteljstva v Češkoslovaški

OBVEZNO SODELOVANJE UČITELJSTVA PRI LJUDSKI IZOBRAZBI.

Ministrstvo prosvete lahko izvaja svoje dalekosežne ljudsko-izobraževalne načrte večinoma le potom učiteljstva.

Narod ima veliko zaupanje do svojih nosilcev in propagatorjev kulture in zato je učiteljstvo s strani države obvezano sodelovati pri tej akciji. Učitelj sodeluje pri vseh najrazličnejših, po zakonu o izobrazbi najširših plasti naroda predvidenih vrstah prosvetnega dela in sicer oziraje se vedno po lokalnih potrebah. Njegovo obvezno izvenšolsko prosvetno delo sme dosegati 4 tedenske ure poleg normalnega dela v šoli. Obvezno ljudsko-izobraževalno delo im širjenje prosvete med narodom je brezplačno, zato nima nihče pravice zahtevati kako nagrado za izvršeno delo.

Kakor že omenjeno, sodeluje učiteljstvo pri vseh panogah ljudsko-izobraževalne akcije, posebno vrši posle knjižničarja pri javnih občinskih knjižnicah, ki so zakonito osnovane. V občinah do 2000 prebivalcev, kjer ni za knjižnico postavljen poseben knjižničar, prevzame tamonjši učitelj posle knjižničarja, predsednika, tajnika ali blagajnika knjižničnega odbora. Ako prevzame učitelj kako izmed naštetih funkcij, mnogo koristi narodu, ki je v oddaljenejših krajih navezan večinoma le na knjigo. Organi, ki jim pripada skrb za ljudsko izobrazbo, utemeljeno po zakonu, skrbijo, da privabijo učiteljstvo k sodelovanju potom medsebojnega sporazuma; nikoli praviloma ne silijo učitelja k sodelovanju okrajni prosvetni odbori.

Pri izvrševanju ljudsko-izobraževalnega dela ima učitelj pravico na povračilo stroškov, ki jih je imel s to ali ono prosvetno panogo. Stroške mu povrnejo organi, ki so dolžni kriti vse upravne stroške ljudsko-izobraževalnih institucij.

Sodelovanje pri ljudsko-izobraževalnem delu je zakonska dolžnost učitelja; zato izvršuje tako delo iz lastnega nagiba, naklonjenosti in dobre volje, odnosno po potrebi na ukaz nadrejenega urada. Učitelji so dolžni izvrševati odkazano delo vestno, prav tako, kakor ostale službene dolžnosti. Zanimarjenje in namensko nasprotovanje takemu delu se kaznuje po disciplinskih predpisih.

SODELOVANJE UČITELJSTVA PRI ORGANIZACIJI OBČINSKIH KNJIŽNIC.

V smislu odloka ministrstva prosvete in na osnovi zakona o unifikaciji in organizaciji občinskih in mestnih knjižnic, morajo seznaniti šolski uradi vse podrejeno osebje z naslednjimi odredbami:

Da se zagotovi redno poslovanje in delovanje novo ustanovljenih knjižnic, je opozarjati na zakon o obveznem sodelovanju učiteljstva pri ljudski vzgoji. Sodelovanje učiteljstva na ljudsko-izobraževalnem polju se nanaša predvsem na vršitev poslov knjižničarja pri javnih občinskih knjižnicah, ki imajo manj nego 2000 čitateljev. Učiteljstvo se mora tudi z vso resnostjo oprijeti važnih funkcij pri okrajnem prosvetnem odboru in krajevnih prosvetnih odborih.

Zato je želeli, da si učiteljstvo iz svoje srede izbere najboljšega strokovnjaka in poznavalca literature, da bo mogel uspešno vršiti posle knjižničarja javne občinske knjižnice. Ostalo učiteljstvo naj stopa v stike z narodom in opazuje, česa manjka narodu. Kar je hvalevrednega, naj hvali, kvarno naj skuša odpraviti z referati, ki naj jih poda krajevnemu prosvetnemu ali okrajnemu prosvetnemu odboru.

Učiteljstvo naj predlaga seznam knjig, ki jih je nabaviti za javno občinsko knjižnico. Pri tem se je držati načela, da spadajo v

prvi vrsti v občinske knjižnice le take knjige, ki bodo zanimale večino prebivalstva. Knjige naj pa bodo vsebinsko in jezikoslovno dobre ter naj nudijo kmetikemu in delavskemu čitatelju le tako snov, ki bo blagodejno vplivala na njegov duh in kulturni nivo. V drugi vrsti naj se nabavljajo strokovne knjige. Sem spadajo predvsem zdravstvene knjige (osebna higiena, nega dojenčkov, higiena stanovanja, itd.), knjige gospodarskega, obrtnega in trgovskega značaja.

POROČILA O PROSVETNEM DELOVANJU UČITELJSTVA IN PROFESORJEV.

Da se omogoči čim podrobnejša in natančnejša evidenca vseh komponent prosvetnega dela v Češkoslovaški republiki, ki leži večinoma na ramah učiteljstva in profesorjev, morajo upraviteljstva vseh osnovnih in meščanskih šol ter ravnateljstva vseh srednjih in učiteljskih šol, gluhošolnic in vsi inspektorati podajati vsakega četrta leta pregledna poročila o prosvetnem delovanju učiteljskih zborov.

Ta poročila so posebno koristna za državo, ker omogočajo pregled, kako se vrši prosvetno delo pod okriljem in na iniciativo države same.

V poročilu so navedena vsa predavanja, dramatične prireditve, koncerti, zabavni večeri, akademije, tečaji, najrazličnejše literarne institucije, in skratka vse prosvetno delo, ki se je v teritoriju šolskega okoliša izvršilo in ga je priredil prosvetni odbor s pomočjo domačega učiteljstva.

Ako hočejo posamezni učitelji na podlagi svojih posebnih izkušenj podajati obširnejša poročila o prosvetnih, posebno pa o ljudsko-izobraževalnih potrebah svojega okoliša, ali podajati predloge za dovršenost prosvetnega dela s posebnim poudarkom na krajevne razmere, itd., se taki podobni nasveti in predlogi vselej z veseljem sprejemajo in po možnosti tudi izvedejo.

SODELOVANJE UČITELJSTVA PRI GOSPODARSKIH LJUDSKO-IZOBRAŽEVALNIH AKCIJAH.

Ministrstvo za kmetijstvo je posebe priporočilo učiteljskim zborom vseh šol, da se glede kmetijskih predavanj sporazumejo z okrajnimi prosvetnimi odbori in krajevnimi prosvetnimi odbori in kmet. referenti.

Ministrstvo za kmetijstvo honorira posebe po predpisih predavanja, ki so bila odobrena od okrajnega prosvetnega odbora, ali od krajevnega prosvetnega odbora ter so bila z uspehom podana kmetikemu prebivalstvu. Obenem pospešuje, da se krajevni prosvetni odbori v zvezi z učiteljstvom oprimejo tudi kmetijskih predavanj in širijo tako med kmetisko prebivalstvo najrazličnejše kmetijske panoge in gospodarsko izobrazbo.

PREDAVANJA O LJUDSKEM IZOBRAŽEVANJU IN JAVNIH KNJIŽNICAH NA UČITELJSKIH ŠOLAH.

Ministrstvo prosvete skrbi, da se učiteljski naraščaj dobro izvežba in utrdi svoje znanje glede javnih knjižnic ter o vsem izvenšolskem ljudsko-izobraževalnem delu.

V ta namen je odredilo seznaniti kandidate IV. letnika vseh učiteljskih šol z naslednjimi prosvetnimi ustanovami: vršiti se mora tedensko dveurno predavanje o pomenu ljudske vzgoje in izobrazbe ter triurno predavanje o delovanju knjižničarjev javnih občinskih knjižnic.

Na onih učiteljskih šolah, kjer se vršijo vsakoletno usposobljenostni izpiti, se vrše

pred izpiti predavanja o ljudski izobrazbi in javnih knjižnicah. Tako narašča kader usposobljenih učiteljev, ki sejejo na učiteljski šoli pridobljeno seme med najširše plasti naroda in uspeh teh državnih prosvetnih naprav je gotov in siguran. Prvi dan pri polaganju usposobljenosti izpitov se vrši dveurno predavanje o pomenu ljudske vzgoje s strani kandidata, drugi dan pa triurno predavanje o funkciji javnih občinskih knjižničarjev.

Na vseh ostalih učiteljskih šolah je določen čas predavanj tako, da s temi predavanji ni moten pouk v šoli. Navedena predavanja poučujejo priznani ljudsko - izobraževalni delavci in knjižničarji.

Vse učiteljske šole morajo poročati ministrstvu prosvete, kako so izvedle ta nalog, pri čemer morajo dobiti najboljše priznane predavatelje, ki se sami pečajo za ljudsko - izobraževalnim delom. Tako dobe poslušalci že v šoli mnogo navodil, ki jih dobro uporabljajo v praksi.

UČNI NAČRT O LJUDSKEM IZOBRAŽEVANJU ZA ABITURIENTE UČITELJSKIH ŠOL. UČNO GRADIVO.

I. Zgodovinski uvod: Smisel za ljudsko izobraževalno delovanje v zgodovini naroda. Javne in zasebne čitalnice in knjižnice, drama in igre, časopisi, itd. o zgodovini češkoslovaškega naroda.

Od l. 1862. delovanje največje prosvetne organizacije »Sokola«, od l. 1896. »Delavske akademije«, izobraževalno društvo delavcev, od l. 1899. ljudske univerze, od l. 1906. »Prosvetna zveza« v Prahi, središče vzgoje in izobrazbe češkoslovaškega naroda, Narodna društva in njih številni odbori, prosvetni odbori in društvene prosvetne korporacije. Druge kulturne institucije iz zgodovine naroda. Skrb teh organizacij pred prevratom za moralno in razumno povzdigo češkega naroda. Po prevratu. Učinkovito poseganje države v ljudsko vzgojo. Zakon o organizaciji ljudskih tečajev državljanske vzgoje, s katerim je postala skrb za prosveto ljudstva javen državni interes od 7. febr. 1913.

1. Pomen ljudske vzgoje:

- kulturni: z ljudsko - izobraževalnim delom se viša moralni in umski nivo vsega naroda;
- socialni: potom državnega izobraževalnega dela in dela raznih prosvetnih korporacij se nudi vsem vrstam naroda prilika do izobrazbe in duševnega življenja;
- gospodarski: zvišanje duševnega ravnesja ljudstva je predpogoj za njegov gospodarski napredek;
- politični: z ljudsko vzgojo se usposablja narod za demokracijo.

Pred prevratom je bilo geslo ljudsko - izobraževanje: »Potom prosvete do svobode«, po prevratu pa veljaj geslo: »Potom prosvete k demokraciji«.

2. Razlaga ljudsko-prosvetnih zakonov in navodil.

3. Ljudsko izobraževalna organizacija:

- ljudsko-izobraževalen oddelek ministrstva prosvete;
- okrajni in mestni prosvetni odbori;
- krajevni prosvetni odbori;
- prosvetni povernik (v občinah, kjer ni šole).

4. Oblike ljudske vzgoje:

- predavanja;
- izobraževalni tečaji (posebno pa tečaji za analfabete na Slovaškem in Podkarpatski Rusiji);
- prostovoljna ljudska šola;

- mladinska predavanja in mladinske prireditve;
- gledališče;
- časopis;
- skioptikon;
- kinematograf;
- vzgoja v umetnosti (petje, godba, razstave);
- analize, oziroma občinske kronike;
- muzeji.

5. Državna sredstva za ljudsko izobrazbo v proračunu ministrstva prosvete.

6. Ljudsko-izobraževalni pripomočki: Državljska knjižnica, knjige za vsakogar.

7. Literatura: Češka prosveta, ljudsko - izobraževalni obzor.

8. Naloge učiteljstva na ljudsko - izobraževalnem polju.

UČNA OSNOVA TRIURNIH PREDAVANJ O KNJIŽNICAH ZA KANDIDATE IV. LETNIKA UČITELJSKIH ŠOL.

1. Pomen knjige in knjižnice in sodelovanje učiteljstva pri ljudski vzgoji.

Knjižnica je težišče ljudsko - izobraževalnega dela v občini, posebno pa tam, kjer je treba celiti posurovljeno mladino, zanemarjanje družinskega življenja tam, kjer vlada alkoholizem in zločinstvo. Ustanavljati javne knjižnice se pravi, odpravljati sirotišnice, polico, beznice, umobolnice, itd. Knjižnica je najcenejša nadaljevalna šola, ki s svojimi knjigami pride v najoddaljenejšo samoto. Kar se s predavanji ne da doseči, to dosežejo dobre knjige. Knjiga ugodni vsestranskim in najrazličnejšim stopnjam razumljivosti čitateljev in boljše učinkuje kot govoreča beseda in ima mnogokrat tudi trajnejši vpliv na čitatelja.

2. Kako vzbujati zanimanje najširših plasti naroda za knjižnico?

Ljudska izobrazba temelji na šolski izobrazbi; tako postane in mora postati učitelj njen propagator in organizator, četudi mogoče ni njen izvršilni činitelj.

3. Zakon o občinskih knjižnicah: Predvsem je potrebno pri razlagi izhajati od konkretnih slučajev, s katerimi se sreča vsak učitelj na vasi (n. pr. finančna sredstva knjižnice, prispevki občine, in drugi denarni viri, državne in pokrajinske podpore, priprave za ustanavljanje knjižnic, itd.).

4. Pravilno organizirana uprava knjižnice:

- knjižnični odbor;
- knjižničar; tu je neobhodno potrebno podpreti njegovo ljudsko - izobraževalno poslanstvo. Kakšne lastnosti mora imeti dober knjižničar.

5. Tehnična in knjižničarska uprava manjše knjižnice: priročne knjige, pomožne knjige, tečaji, itd.

6. Izbor in nakup knjig. (Seznam knjig Prosvetne zveze, navodila za nakup knjig od okrajnega prosvetnega odbora, druge odlične knjige, ki spadajo v vsako knjižnico.)

7. Šolska knjižnica in njeno sodelovanje z občinsko knjižnico; posebno pri izboru knjig je treba paziti na delokrog šolske in javne občinske knjižnice, da ne bosta imeli obe knjižnici istih knjig.

8. Finančna uprava knjižnice.

9. Celotna organizacija knjižnic:

- okrajni prosvetni odbori in knjižnični nadzorniki za posamezne dele sreza;
 - državni knjižnični inštruktorji;
 - krajevne, okrožne in župne knjižnice.
- Dobro je, da popelje predavatelj poslušalce v krajevno knjižnico, kjer jim pokaže glavne pripomočke in najvažnejše naloge knjižnice tudi v praksi.

ki tako delajo. Začete ob uedinjenju se šeJUJ SEKCIJA ZA DRINSKU BANOVINU. vedno raznašajo pogrete vesti nekega upokojenca za »ureditev razmer v Udruženju«. Vedno bolj se utrjuje mišljenje, da bodo razmere v Udruženju popolnoma urejene, ko bo on definitivno pustil Udruženje v miru, ter se ostale, truden in siv ne bo več brigal o »ureditvi razmer«.

Opozicija, iz katere izhajajo dolge, ne podpisane vesti in obtožbe proti predsedniku, ima velike sposobnosti, da si izmišlja predsednikove izjave, se poigrava s svojo torbo dokumentov« proti predsedniku na glavni skupščini v Ljubljani, potrebuje nujno zdravljenje. Edini zdravnik, ki je mogel zdraviti in ozdraviti tako opozicijo, da jo prevzgoji, je bila večina, ki jo je razbil sporazum predsednikov sekcij. Neučiteljske in nevzgojiteljske metode dela opozicije, so obrodile sad samo zato, ker večina ni bila krepko združena, kjer ni predstavljala disciplinirane skupine, ker je pri prvem spopadu zapustila svoje vodstvo in pristala, da ji opozicija vsili svoje vodstvo, ali izformira novo vodstvo od onih oseb, ki bodo pomenjale samo toliko, kolikor bodo in dokler bodo hoteli upokojeni voditelji opozicije.

Večina bi morala biti vztrajnejša in žilavejša v borbi. Ona ne bi smela kapitulirati pred ofenzivo opozicije, vodene po upokojenih. Ni še prepozno, da se ona združi in nadaljuje pot po smeri, v kateri je korakala in ki je edino uspešna za zdrav razvoj naše organizacije. Sporazum pomenja zmago opozicije — zmago upokojencev. Ako bo ta sporazum odobren s tajnim glasovanjem na prihodnji skupščini, bo to največji poraz za aktivne učitelje, za njihov ugled in njihovo sposobnost za samostojno vodstvo Udruženja brez jerobstva upokojencev.

Naše nasprotovanje proti upokojencem, razume se, da samo proti onim, ki imajo samo bolno željo po spremembah odborov v Učiteljskem Udruženju, bo trajalo toliko časa, dokler oni ne opustijo tega grdega početja. Razen tega bo za nas vsak odbor, sestavljen pod okostenelostjo upokojencev, pomenjal težko ponižanje našega aktivnega učiteljstva in našega Udruženja. Tak odbor bo izpostavljen naši najostrejši kritiki in naši nepomirljivi opoziciji.

Prvič po uedinjenju bo jugoslovensko učiteljstvo na prihodnji skupščini prvič tajno glasovalo. Z izglasovanjem zaupnice izvršnemu odboru bo glasovalo proti jerobstvu upokojencev, glasovalo za svoje tovariše, aktivne učitelje, ki jim ni potrebno upokojensko nebo, glasovalo bo za aktivne učitelje, ki jih niso imenovali upokojenci v odbor, glasovalo bo za aktivne učitelje, ki imajo moč sposobnosti in voljo, da samostojno in neodvisno vodijo Udruženje, upoštevajoč samo interese in potrebe onih, radi katerih organizacija obstoja.

Tajno glasovanje se izvrši na izredno zahtevo opozicije, da bo ona priznala vsak odbor, pa tudi odbor Damnjana Rašića, ako bo dobil večino, kar naj se ugotovi edino s tajnim glasovanjem. To zahtevo opozicije sprejema tudi sedanji odbor in bo zapustil svoja mesta samo po tajnem glasovanju, ako ne dobi zaupnice. Za tajnim glasovanjem o zaupnici odbora se more doseči sporazum. Ako dobi izvršni odbor večino, pozove k sodelovanju manjšino pod navedenimi pogoji in izvrši se izvolitev novega izvršnega in nadzornega odbora. Ako dobi opozicija večino, bo grupacije glavnega odbora konstruktivna opozicija. Eno je treba poudariti: Grupacija glavnega odbora ne more sodelovati pri nobenem sporazumu, ki bi bil naperjen proti njegovemu predsedniku in njegovim sodelavcem.

Verujemo, da razume jugoslovensko učiteljstvo pomen in važnost sklepa, ki bo sprejet na prihodnji skupščini. Bili smo dolžni, da jih na to opozorimo in mislimo, da smo bili v tem dovolj jasni.

Damnjan Rašić.

Potek razprav za izredno skupščino in sporazum v JUJ

DELO ZA SPORAZUM!

Sporazum pomenja pomirjenje dveh ali več skupin za skupno vodstvo poslov v Udruženju. Skupine so formirane na politični podlagi, ali pa so zbrane okoli posameznih pomembnih oseb. Bodisi kakorkoli, vrednost in trajnost sporazuma je zavisna od ugotovljenih principov, na katerih je dosežen sporazum, kakor tudi od iskrenosti, s katero se je začelo delo za sporazum.

Skupine, ki delajo za sporazum, se borijo za to, da bi imeli čim več predstavnikov svoje skupine v skupnem odboru. Radi tega se smatra, da je najtežje doseči sporazum v vprašanju: koliko mandatov dobi posamezna skupina v odboru. Ko bo povoljno rešeno to vprašanje, tedaj se ugotovi, da ne pride v poštev vprašanje oseb, to je, da se dovoljuje popolna svoboda vsaki skupini, da izvoli kandidate izmed svojih članov, ki jih sama želi, ker je v interesu vsake skupine, da ima kot predstavnike svoje najboljše in najsposobnejše člane. To sta dva principa, ki se jih ne moremo izogniti pri delu za sporazum in o katerih se ni upoštevalo pri delu za sporazum 15. decembra.

Objektivno presojanje sporazuma, ki so ga zasnovali predsedniki sekcij, vodi do zaključka, da so predstavniki večine pristali za lahkim srcem na glavno in edino zahtevo opozicije, da se čim prej odstavi sedanji izvršni odbor. Odstranitev odbora v nepravem času pomenja žalitev velikega števila uglednih članov v naših vrstah, ki so dve in pol leta z največjim navdušenjem in gorečnostjo uspešno vodili delo v našem centralnem odboru. Ali bodo jugoslovanski učitelji soglašali in v kolikem številu s to zamisljo, da se odstavi izvršni odbor v nepravem času na

izredni skupščini? To se bo videlo, ali nikdo ne more trditi, da sedanji izvršni odbor nima med jugoslovanskim učiteljstvom velikega števila svojih prijateljev, ki cenijo njegovo delo in uspehe. Upoštevale se bodo zahteve opozicije in se bo izvršilo glasovanje o zaupnici izvršnemu odboru tajno. Ako ne dobi zaupnice na prvi skupščini, bo sedanji izvršni odbor tvoril opozicijo, proti izvoljenemu odboru.

Vodstvo opozicije ni izbiralo sredstev, da vrže sedanji izvršni odbor. Skoraj vso vsebino svojega lista je ta izpolnila z žalitvami, podtikanji in klevetami proti predsedniku izvršnega odbora. S svojim slabim vplivom je ta list upokojencev napravil veliko zmedo pri vseh onih, ki se niso mogli otresti njegovega vpliva in zaradi tega niso mogli pravilno razsoditi razmer, dogodkov in oseb.

To vodstvo upokojencev je prirejalo s pomočjo lahkomišelnih članov one burne izgrede in nereda na naših zadnjih dveh glavnih skupščinah v Beogradu in Ljubljani. Oni niso dovoljevali, da se na teh naših glavnih skupščinah, na katerih se reprezentira dostojanstvo in ugled našega stanu in našega udruženja, mirno dela, nemoteno debatira in sklepa po prepričanju. Oni so vedeli, da so v manjšini, zato niso dovoljevali niti javnega, niti tajnega glasovanja, da bi se na edini mogoči način sklepalo o spornih vprašanjih.

To svoje destruktivno delo imenuje opozicija, ki jo vodijo upokojenci »delo za ureditev razmer v Udruženju«, »ozdravljenje bolnega stanja«, »delo za izboljšanje morale«.

Zares take neumestne izjave in tako nepreračunljivo nastopanje na glavnih skupščinah je v resnici bolno stanje, ampak ne v Udruženju, marveč v strukturi duše onih,

PROSLAVA ROJSTNEGA DNE KRALJICE MARIJE

Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije je proslavljala Ljubljana zelo slovesno. Na državnih in privatnih poslopih so bile razobešene trobojnice. V stolnici in pravoslavni kapeli so bile slovesne službe božje. Enako slovesno je bilo praznovanje po vsej banovini.

— Družini Hrenovi iz Studencev pri Mariboru je umrla po dolgi in mukepolni bolezni hčerka Ljubica, kot žrtev osvobodilnih bojev, v katerih sta vedno stala, v najtežjih časih v prvih vrstah zavedna Hrenova. Tovariški družini naše iskreno sožalje.

— Terezija Korbarjeva, V rodbino tov. Korbarja v St. Petru na Medvedovem selu je v tem letu posegla bela žena drugič in sinu edincu je sledila dobra mati in vzorna življenjska družica. Dasi po rodu iz Češkega se je živčevala v miselnost naše male vasi in so imele kmetijske gospodinjice v njej iskreno svetovalko in prijateljico. Ni ga kmalu pogreba, kjer bi preprosto prebivalstvo pokazalo tako odkrito žalost kakor ob njenem. Naj bo plemeniti ženi ohranjen lep spomin, težko prizadeti obitelji pa naše sožalje!

— Odbor učiteljske gospodinjstvo nadaljevalnih šol je sklenil na drugi in tretji seji razmnožiti in izdati goščeno učno snov po učenem načrtu. Prosi vse voditelje, ki imajo kaj pripravljenega gradiva za sodelovanje. Zazeleni so tudi predlogi in nasveti. Vse zadeve gradivo naj se pošlje tajnici Andreji

JUU SEKCIJA ZA DRINSKU BANOVINU.

Sarajevo, 4 januara 1934.

Uprava ove sekcije primila je sve tačke sporazuma, usvojene na konferenciji 14 i 15 decembra 1933 u Beogradu i riješila da ih provede preko sreskih društava.

Na osnovu donešene odluke molimo Izvršni odbor da sazove vanrednu skupštinu 4 marta 1934 u Beogradu sa dnevnim redom:

- 1) Donošene izmene pravila.
- 2) Donošene poslovnik.
- 3) Saopštenje donijete ostavke Izvršnog i Nadzornog odbora JUJ i izbor novog Izvršnog i Nadzornog odbora JUJ.

U slučaju da Izvršni i Nadzorni odbor ne predadu ostavku prije vanredne skupštine, a to znači da ne održe datu izjavu za konferenciju 14 i 15 decembra 1933 ili ne usvoje sporazum svih sekcija, onda molimo da treća tačka dnevnog reda glasi:

Glasanje poverenja ili nepoverenja Izvršnom i Nadzornom odboru i biranje novog Izvršnog i Nadzornog odbora JUJ.

Iz pune sjednice Upravnog i nadzornog odbora održane 3 januara 1934.

Milković, sekretar. Biljčar, pretsjednik.

JUU ZA ZETSKU BANOVINU

Cetinje, 3 jan. 1934

Jugoslovensko učiteljsko udruženje — sekcija za Zetsku banovinu, održala je u Nikšiću vanrednu skupštinu 1 i 2 januara 1934 godine. Na ovoj skupštini je donešena rezolucija ove sadržine:

»1) Skupština u svemu odobrava rad sekcijske uprave.

2) Skupština u cjelosti prima sporazum pretsjednika sekcija postignut na sjednici održanoj u Beogradu 14 i 15 decembra 1933 godine.

3) Skupština odlučno zahtijeva saziv vanredne skupštine J. U. U. u Beogradu 4 marta 1934 godine na bazi postignutog sporazuma.

Na osnovu ove rezolucije i donešenih zaključaka učiteljskog Zetskog banovine zahtijeva, da se izvrše sve odluke donešene na sastanku pretsjednika sekcija u Beogradu 14 i 15 decembra 1933 godine, te da se održi i vanredna skupština u Beogradu 4 marta t. g. sa ovim dnevnim redom:

- 1) Donošene izmjene pravila.
- 2) Donošene poslovnik.
- 3) Saopštenje ostavke I. o. i Nadzornog odbora.
- 4) Izbor novog Izvršnog i Nadzornog odbora.

Uprava je zahtijevala od Glavnog odbora da sazove vanrednu skupštinu (čl. 32 Pravila).

Sekretar: Krsto Grujičić. Pretsjednik: D. Velimirović.

JUU SEKCIJA ZA MORAVSKU BANOVINU.

Niš, 27. decembra 1933.

Na sednici Upravnog i Nadzornog odbora, održane 25 decembra 1933 god., a u smislu odluke letošnje banovinske skupštine, ove Uprave od 17 septembra t. g., kao i današnje Vanredne skupštine, jednoglasno je doneta odluka:

1) Svesrdno se pozdravljaju inicijatori sporazuma i sređivanja prilika u našem udruženju.

2) U svemu se usvajaju odluke po pitanju sporazuma, donete na sednici pretsjednika svih sekcija u Beogradu 14 i 15 dec. 1933 god.

3) Zahtevaju da se Vanredna skupština JUJ sazove u Beogradu 4 marta 1934 god. isključivo u duhu pomenutog sporazuma sa predloženim dnevnim redom, na pomenutoj sednici Sekcijskih pretsjednika.

4) Osuđuje se ponovni pokušaj Izvršnog odbora da osužeti sporazum u Jugoslovenskoj učiteljskoj organizaciji.

5) Mole se sve sekcijske uprave JUJ da gornje odluke usvoje i prema njima zahtevaju saziv Vanredne skupštine.

Sekretar: Dob. Stojković. Pretsjednik: Sv. Janković.

Splošne vesti

Grum-Skuljevi v Gabrk p. Škofja Loka, zanesljivo do 20. januarja t. l.

— Na kmetijskem oddelku kraljevske banske uprave, v sobi g. referenta za gospodinsko nadaljevalno šolstvo, je razstavljena omarica za domačo lekarno s popisom o uporabi posameznih zdravilnih rastlin, ki jo je uredila tov. Angela Tavčarjeva iz Javornških Rovt. Voditeljice, ki se mude v Ljubljani, vabimo, da si jo ogledajo!

— Sreskim učiteljskim društvom in vsem brezposelnim tovarišem in tovarišicam. Da bo učiteljskim društvom olajšano in sploh omogočeno sodelovanje in stiki z nezaposlenimi tovariši in tovarišicami, naj se slednji enostavno zanimajo, kdaj se vrše učiteljska zborovanja ter se jih brez nadaljnje udeležbe. Obenem naj tudi pošljejo sreskim društvom, katerim pripadajo, podatke o svojem socialnem stanju in to čimprej, da se kolikor mogoče hitro izvrši potrebna statistika, ker jo nujno potrebujemo. Sreska društva pa, ki še niso poslala seznama brezposelnih tovarišev in tovarišic, prosimo, da to store čim prej.

— Učiteljski par na Gorenjskem išče pošteno kmetško dekle, prijazne zunanosti, ki je obiskovala gospodinsko nadaljevalno šolo ali kak drug gospodinski tečaj, zna kuhati in opravljati druga hišna dela. Plača po dogovoru. Nastop najkasneje 1. marca 1934. Naslov pove uprava »Učiteljskega tovariša«. Priloži znakmo za odgovor!

Osebnostne zadeve

—i Imenovanje učiteljev. Z odlokom prosvetnega ministra so nastavljeni za učitelje naslednji abiturienti: **Andrej Štrukelj** v Poddlici, srez Kranj; **Josip Potisk** v St. Lamberti pri Litiji; **Franc Agrež** pri Sv. Gabrijelu, srez Novo mesto; **Ivan Rupert** v Skornem, srez Gornji grad; **Terezija Ogrin** v Starem bregu, srez Kočevje; **Franecka Grudner** v Svetlem potoku, srez Kočevje; **Adolf Senegačnik** v Primskovem, srez Litija; **Jože Kozorog** v Lazah, srez Logatec; **Ervin Rottmann** v Sebeborcu, srez Murska Sobota; **Nada Gajšek** v Rakovcih, srez Konjice; **Emil Hameršček** v Konjicah, srez Litija; **Mira Kolšek** v Razborju, srez Slovenjgradec; **Ferdo Skok** v Prežganju, srez Litija; **Martin Kuharič** v Zabrdu, srez Kranj; **Adolf Grum** pri Sv. Miklavžu, srez Slovenjgradec; **Fran Grunt** v Benici, srez Dol. Lendava; **Miron Milič** v Dragi, srez Metlika; **Zoran Hudales** v Rajhenau, srez Kočevje; **Avugust Spendl** v Pincah, srez Dol. Lendava; **Fran Jandl** v Zagodčici, srez Črnomelj; **Hermína Potočnik** v Čepļah, srez Črnomelj.

—i Napredovali so učitelji(-ce) v VIII. skupino: **Cilenšek Vincenc** iz Slovenjgradca; **Dworsky Olga** iz Poddetrka; **Kalan Marija** iz Zapotoka.

—i Premeščeni so: **Antonija Colnar** iz Gornje Pirnice v Črnuče, **Marija Klanjšnik** iz Blance v Kapelo, **Fran Berden** iz Gornje Šiške v Senožeti in **Eleonora Krkoč** iz Vrh-nike v Ligojno.

Učiteljski pravnik

—š Nekaterim blagajnikom krajevnih šolskih odborov še vedno niso dovolj pojasnjena navodila za opremo letnih obračunov, zato pojasnjujemo na mnoga vprašanja sledeče:

1. Za uslužbenski davek je odtegniti pri vsakokratnem izplačilu od 1. aprila 1932. dalje za stanarino, kurivo, nagrade poslovođji, blagajniku, katehetu, po čl. 95. zak. o neposr. davkih.

Po lestvici (gl. »Službeni list« od 15. marca 1928., šte. 26.) se odtegne uslužbenskega davka od prejetega zneska

	do 200 Din	4 Din
od 201 „	300 „	6 „
„ 301 „	400 „	9 „
„ 401 „	500 „	11 „
„ 501 „	600 „	14 „
„ 601 „	700 „	17 „
„ 701 „	800 „	20 „
„ 801 „	900 „	23 „
„ 901 „	1000 „	27 „
„ 1001 „	1100 „	31 „
„ 1101 „	1200 „	35 „

i. t. d. Od mesečne stanarine 150 Din je odtegniti 4 Din uslužb. davka.

Po okrožnici dravske finančne direkcije v Ljubljani št. 161.452/3—551/2 ex 1932. od 29. novembra 1932. so dolžne občine odtegovati učiteljskemu uslužbenski davek od vrednosti stanarin (prejete stanarine v gotovini ali pa od vrednosti naturalnega stanovanja) za čas od 1. aprila 1932. dalje.

—š Periodski povišek pripada po dejansko prebitih (3—6—9) letih službe v dotični skupini — **važna razsodba Drž. sveta**. — Na tožbo Glavne kontrole proti rešenju kr. banke uprave IV. No. 6837/32, s katerim je bila priznana učiteljski I. T. 2. periodska poviška VI. položajne skupine z 11. aprilom 1932., je državni svet z razsodbo Br. 26.322/32 z dne 5. sept. 1932. razveljavil osporeno rešenje iz nastopnih razlogov:

Na morje!

V nizu nacionalnega udejstvovanja se je slovensko učiteljstvo z veliko vnemo lotilo tudi perečega narodno obrambnega vprašanja Jadranske straže. Mladina je sledila njegovemu klicu in redke so še danes slovenske šole, koder bi bil Podmladek Jadranske straže nepoznan. Okoli 50.000 mladih čuvarjev našega morja se pod vodstvom zavednega učiteljstva navdušuje za jugoslovanski Jadran. Sekcija PJS je svoje Podmladke že z okrožnicami opozorila, kako je mogoče v vsakem kraju urediti članarino mladih stražarjev z dohodki prireditve. Nikogar ne gledajo odrasli na odru raje kot deco in brez gledaliških iger in akademij danes že ni več šole v banovini. Mnogo je šolarjev in šolaric, ki bi hoteli v kolo PJS in tem minimalna članarina ne sme biti ovira. S skupnim delom naj poskrbe vsi za skupnost in uspeh je zagotovljen. Saj je ves denar, ki ga Podmladek zbere, njegova last in ga uporabi sam v smislu pravilnika PJS.

Le nekaj mesecev nas še loči od največjega sedanjega načrta sekcije PJS: izleta na morje! Vsak Podmladak in vsaka Podmladkarica mora v teku svojega šolanja vsaj enkrat na naše morje. Prvi že letošnjo pomlad, t. j. vsekakor v tekočem šolskem letu.

Stoteri bodo užiti zanje tam doli. Oko se jim bo orosilo od sreče, ko bodo uzrli pred seboj neskončno morsko plan, vzradoščeno uho jim bo zamaknjeno prisluškovalo večni popevki bisernih valov, ki bodo ljubkaje božali njihova vžihena telesa in preko katerih bodo drčali na ponosnem jugoslovanskem brodu. Tedaj šele bodo vzljubili Jadran z vsem žarom svojih mladih duš in z vsem svojim bitjem.

Navajajmo deco k zbiranju izletnih prišpevkov! Zrno do zrna, veliko bo zadoščenje

Po § 52. U. Z. se dobivajo periodske poviške po vsakih treh letih efektivne službe prevedene v dotični skupini.

Gdč. J. T. je dobila I. skupino II. kategorije odnosno VI. položajno skupino z ukazom z dne 30. maja 1926. leta s pravico do teh prejemkov od 1. aprila 1926. leta. Proti temu ukazu se je pritožila Glavna kontrola na osnovi čl. 106., odst. 2., zakona o uradnih iz leta 1923. in Državni svet je s svojo razsodbo br. 32.160/27 od 16. decembra 1927. leta uničil ukaz iz istih razlogov. Ministrstvo prosvete je izvršilo razsodbo Državnega sveta s tem, da se je skupina računala od dneva podpisa ukaza t. j. od 30. maja 1926. leta, s prejemki pa od 1. junija 1926. leta.

Ker se računa I. skupina II. kategorije odnosno VI. položajna skupina od 30. maja 1926. leta, tedaj ni imela J. T. na dan 11. aprila 1932. leta, ko ji je bil priznan 2. periodični povišek, 6 let efektivne službe v skupini, zato je rešenje nepravilno in se uniči.

—š **Tovariš pripravnik**, ki se je poslavljaj, odhajajoč na prvo službo, mi je dejal: »ko dobim prvo plačo, naročim takoj »Roč. katalog«, ki mi bo dober spremljevalec in svetovalec. Kako naj bi bil brez tega pripomočka, saj ga ima vsak učitelj.« Tako bi moralo biti, a se dobe še nekateri, ki žrtvujejo raje večje vsote na prejemkih, a le prihranijo 17 Din za Roč. katalog.

Mladinska matica

Januarska številka »Našega roda« izide v nekaj dneh s prav bogato vsebino. Prosimo cenj. poverjenike, da čim prej zberejo naročnino in jo pošljejo upravi. Zaradi božičnih počitnic se dogaja že več let zaporedoma, da prav pri januarski številki številu naročnikov »Našega roda« občutno pade. Ta padec povzroča M. M. veliko materialno škodo, ki gre v tisoče. Vsi, ki se zavedajo velikega kulturnega dela te naše ustanove, bodo gotovo zastavili vse svoje moči in vpliv, da se ta padec naročnikov letos prepreči.

Ker ponatisnemo 3. številko »Našega roda«, prosimo šole, ki še niso naročile ali pa, ki želijo še nekaj izvodov te številke, da nam to nemudoma javijo zaradi naklade.

Popolnoma razprodane publikacije M. M.: Kresnice I — London: Zgodbe z Južnega morja, Skulj: Sadjarčki, Kresnice III., Seliškar: Rudi, Rehar: Vojilica Vera, Erjavc: Pod grajskim jarmom, Grimm: Mizica, pogri se! Deržaj: Življenje hudobne kavke Kats, Bevk: Lukec išče očeta, Hafnerjeva: Botra z griča, Ribičič: Miheč in Jakec, »Naš rod« letnik III.

O Magajni in njegovem »Brkonju Čeljustniku« je prinesla dolgo negativno kritiko zadnja številka »Sodobnosti«. Kritiki J. Vidmar ne trga samo Magajnovu pravljico, ampak — v nasprotju z vsemi dosedanjimi ocenami drugih listov in revij — zanikuje tudi vrednost Jakčevih ilustracij.

Moramo pa priznati, da otroci Magajnovu pravljico prav radi berejo. Poleg slikanice »Za vesele in žalostne čase« in »Miklavževe noči« so pokupili starši za svoje otroke o praznikih največ izvodov knjig »Brkonje Čeljustnik«. — Delo izhaja tudi — kot že enkrat omenjeno — v prevodu Zivijana Cvetkoviča, znanega srbskega mladinskega pesnika, v Jugoslovenčetu, ki prinaša tudi originalne Jakčeve ilustracije. — S to knjigo začne izdajati Jugoslovenče svoje redne publikacije.

in naša ideja se bo učvrstila, da je ne izkoreninili najhujši nasprotnik.

V kratkem prejmejo vsa poverjenišтва PJS načrte izletov na morje s stroškovniki, sledile bodo od strani sekcije PJS podrobne tozadevne objave. Le pridno na delo!

Mladino na morje! Saj sta baš mladina in morje naša bodočnost!

Čehi in njihov odnos do otrok pa lutkarstvo

Če pride naš človek na Češko, posebno še v Prago, mu takoj vzbudi pozornost skrb, ki jo Čeh posveča otrokom. Hodiš po parku in naenkrat opaziš na zelo vidnem prostoru lepo, mrežasto ograjo. Pri nas bi tak prostor krasila fontana ali pa skupina gred s peštrim cvetjem. Ne tako v Pragi. Tam ima vsak večji park otroško igrišče, kjer se otrokom ni treba bati hudega paznikovega pogleda. Greš dalje pa prideš do paviljona, kjer se otrok lahko napije toplega ali mrzlega mleka in je preskrbljeno tudi za prigrizek.

Otrokom je Češkoslovaška olajšala učno snov s tem, da je kot ena prvih evropskih držav uvedla v šole radio.

Praga ima velikansko otroško knjižnico in čitalnične prostore s primernimi knjigami in časopisi. Poleg ima mesto mnogo otroških vrtcev. So to predvsem češki, pa tudi francoski, angleški, nemški in drugi otroški vrtci, ki imajo namen, naučiti otroka dotičnega jezika. S tem, da je otroški vrtec n. pr. francoski, še ni rečeno, da morajo hoditi tja samo otroci francoskih rodbin. Prav tako pošiljajo v francoske vrtce svoje otroke Čehi in drugi, da se otroci naučijo francoski itd.

Otroškega vrta pa si ne moremo misliti brez lutkovnega odra, najsi bo prirejen za

Naša gospodarska organizacija

—g Mesto cvetja na grob tov. Antonu Brumnu je daroval tov. Vomer Učit. domu v Mariboru znesek 100 Din. Tov. Tušak pa je nabral v vlaku med učiteljstvom, ki je spremljalo drugega pokojnika k zadnjemu počitku 88 Din. Kdo bo še na tak primeren način počastil uglednega tovariša?

Učiteljski pevski zbor JUU

OBCNI ZBOR PEVSKEGA ZBORA JUU.

—pev. Dne 4. t. m. ob 10. uri je imel pevski zbor JUU izredno zborovo skupščino. Zanimanje za zbor je bilo veliko, saj se je istega udeležilo okrog 60 članov.

Uvodoma je tov. predsednik pozdravil navzoče, želeč vsem srečno novo leto. V svojem govoru omenja napore upravnega odbora, ki jih je imel s konsolidacijo zbora. Prečita dnevni red in prosi navzoče, naj bodo v izvajanjih stvarni, na višini, da spoznamo in upoštevamo delo in žrtve, kakor tudi da objektivno ocenimo morebitne pogoške.

Nato poda tajnik izčrpno poročilo o delu upravnega in artistskega odbora za čas od banovinske skupščine do konca leta 1933. To poročilo dopolni tov. predsednik artistskega odbora.

K debati se priklase številni člani, kateri stavijo nekatere umestne predloge, predvsem take, ki se tičejo konsolidacije zbora.

O gospodarskem stanju zbora poroča tovarišica blagajničarka. Po dolgi debati se sprejme sklep: Število članov U. P. Z. bodi maksimum 70.

Za tem se preide k dvema točkama dnevnega reda, ki se tičejo nadaljnjih nastopov. Da se omogoči vsaj še en nastop v tej sezoni, se sprejme sledeči predlog: Članstvo se odpoveduje za en tečaj povrnitvi stroškov, ki se jih je do sedaj izplačevalo, ker zbor ne razpolaga s sredstvi in mora kriti stare obveze. O izjemah sklepa upravni odbor.

Pri naslednji točki je bil sprejet pravilnik UPZ z nekaterimi korekturami.

Pri zadnjih dveh točkah se je najprej razpravljalo o vprašanju pevovodje, nato so se obravnavale zadeve internega značaja.

Ko zaključijo tov. predsednik okrog 18. ure izredno skupščino, se ponovno zahvali celokupnemu članstvu in da nasvete, katere bo upravni odbor pri svojem nadaljnjem delu upošteval.

PEVOVODJEM MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV.

Spomladi bo obhajal »Trboveljski slavček« svoj 100. nastop, ki ga namerava prirediti pod okriljem UPZ v Ljubljani, in sicer v nedeljo popoldne 3. junija s sodelovanjem drugih mlad. pevskih zborov. Vabimo vse mlad. zbere iz dravske banovine, da se pri glase do konca februarja k sodelovanju. V načrtu je, da nastopi vsak zbor z 2. točkama in vsi skupaj tudi z 2. točkama. Skupne pesmi bo izbral tov. Šuligoj in jih dostavil priglasenim. Po priglasitvi dobe zbori tudi druga natančnejša navodila od pevovodje Trboveljskih slavčkov, ki ima v rokah artistsko in organizacijsko delo. S priglasitvijo prosimo, da po možnosti že sedaj javite skladbe, katere namerava zbor izvajati. Želja je, da zbori nastopijo s sodobnimi skladbami ali priredbami narodnih pesmi, ki so in bodo izšle v mlad. glasbeni reviji »Grlci«. Vsa dela Grlce so sposobna za vsak koncertni oder. Prireditve naj bo: Revija mladinskih pevskih zborov s sodobnim sporedom!

Vse mlad. zbere prosimo, da pošljejo na podpisano upravo tudi sezname do sedaj iz-

ročne lutke ali za običajne (z nitkami). Razlika je v tem, da se igra z ročnimi lutkami pod sceno, dočim je pri navadnih lutkah baš obratno. Pri ročnih lutkah so težkoče s kulisami, ker tak oder nima tal. Ročna lutka ima samo glavo, telo ji izpolnjuje igralčeva roka, ki se skriva pod lutkino obleko. Prvi in tretji prst tičita v lutkinih rokavih, kazalec pa v vratu. Radi tega je zgornje telo ročne lutke silno gibčno. Pri nas se z ročnimi lutkami ne igra, tembolj pa n. pr. v Franciji. Na ljubljanskem kongresu Unime je prikazal francoski delegat Paul Jeannele tipično igro z ročnimi lutkami. Na Češkem je ta vrsta lutkovne scene prodrla že zelo daleč in prav otroški vrtci jo gojijo v veliki meri.

Na Češkoslovaškem je lutkarstvo zelo visoko razvito, posebno v Pragi je doseglo sijajno izpolnjenost. Številke ne povedo mnogo, ker ne povedo, kakšna so ta gledališča. Dokler nisem videl praških lutkovnih odrov, sem bil z našimi čisto zadovoljen. Nisem pomislil, da bi bilo dobro to ali ono izboljšati, sedaj pa vidim, koliko nam še manjka.

Na Češkem ima skoro vsako sokolsko društvo svoj lutkovni oder. Tudi pri nas imajo sokolska društva skoro monopol nanje, in prav v zadnjem času postaja pri nas lutkarstvo vprašanje aktualno. Zdi se mi, če je v lutkarstvu mogoče doseči višek, ga bodo Čehi kmalu dosegli. Ponudila se mi je prilika, da sem si ogledal nekatera glavna praška lutkovna gledališča. (O posebnosti posameznih gledališč bo še govor.) Ko človek vstopi deset minut pred začetkom predstave v poslopje, se mu zdi, da bo videl priljubljeno igro v našem gledališču. Ljudje prihajajo trumoma, toda zelo bi se motil, kdor bi pričakoval, da bo videl samo otroke, tu in tam v spremstvu svojih mamic. Ne, odrasli prav tako najdejo razvedrila kot otroci. Igra se tri- do štirikrat na teden in to ob razprodani dvorani.

vajanih mlad. del (sporede) na samostojnih koncertih ali sodelovanju (datume in kraje), ker bo istočasno razstava naše produktivne in reproduktivne mlad. glasbene literature; po možnosti tudi fotografije zborov s podatki (fotografije se vrnejo).

Pripominjamo, da bo v istem času trajal velesjem, kar bo pridobitev za pevce, posebno iz oddaljenih krajev.

Uprava mlad. pevskega zbora »Trboveljskih slavčkov«.

Šolski radio

SOLSKI RADIO V SLUŽBI VZGOJE

Ze pred leti, ko je prvič padla beseda o šolskem radiu, sem bil mnenja, da mora taka institucija zavzeti poleg izobraževalne tudi vzgojno smer. Pedagoški študij, tako teoretični kakor tudi praktični, me je privedel do spoznanja, da je treba pri vzgoji delati v dve smeri. Roditeljem in vzgojiteljem je treba povedati, kako naj vzgajajo, da bo njihovo delo uspešno, gojencem pa je govoriti o samovzgoji. To je povsem naravno! Vzgojitelj more res uspešno delati le, če pozna gojenčovo dušo. Če vzgojitelj izbira nepravna sredstva, ne more uspeti. Gojencu pa je govoriti o samovzgoji, t. j. gojenec naj sam popravi na sebi, kar so vzgojitelji zakrivali na njegovih napakah, ozir. kar mu je narava slabega pustila v dediščino.

Tudi svetovni pedagog T. W. Förster je upošteval to dejstvo. Najbrže ga je vodila kaka podobna zamisel, ko je pisal knjigi »Lebenskunde« in »Lebensführung«. Prvo za vzgojitelje, drugo za gojence, obe pa imata mnogo, skoro dobesedno istih sestavkov, samo izhodišče je drugo.

Isti princip je zavzel tudi naš odsek za šolski radio. Ljubljanska oddajna postaja ima že več let v svojem večernem programu vzgojne cikle, ki so zdaj bolj znanstvene, zdaj bolj poljudne vsebine. Tudi komisariat pri naši postaji je z njo uvedel take cikle in ljudstvo mu bo hvaležno za to.

Vzporedno z večernimi vzgojnimi predavanji, ki so vse bolj za vzgojitelje (»Lebenskunde«) je naš odsek uvedel v šolskem radiu vzgojna predavanja za mladino (nekaka »Lebensführung«). Zdi se mi, da je to zelo velkopotezna zamisel.

Slovenci smo majhen narod, ki si žal ne moremo privoščiti toliko literature, kot jo imajo naši sosedje. Imamo pa svojo »Kukavico«, ki naj nam posreduje ono, česar bi brez nje sploh ne imeli.

Zato smem upravičeno svetovati, naj ne briskiramo dela našega odseka, naj nikar besede, govornice v mikrofon, ne hite mimo ušes! Radi poslušajmo oddaje, ki jih v težkem delu pripravljajo naš odsek in pridobivajmo novih šol v krog radijskih amaterjev!

—r XIV. teden. V torek dne 16. januarja bo govoril g. **Sicherl Janko** »O smučanju« po sledečem razporedu: 1. Uvodna beseda. (Vreme, sneg in maže.) 2. Smučka tehnika v zvezi z gimnastičnimi vajami. (Podrsavanje, pluzni kristijanija, škarje, sunkoviti kristijanija.) 3. Smučarski izleti. — V petek dne 19. januarja bo nadaljeval g. **Josip Lapajne** predavanje o »Posavju«. Pripravite zemljevid Jugoslavije!

—r Kmetijska radio predavanja. V nedeljo dne 14. januarja ob 7. uri 45 minut: Agrarna kriza; g. ing. **Pirc Alfonz**. Ob 16. uri: Kisanje krme; g. ing. **Sadar Vinko**.

NA DELO ZA NAŠE DOMOVE! VSA NAROČILA POTOM UGP.

Češka lutkovna literatura je zelo velika. Glavni lutkovni delavci se zbirajo okoli mesečnika »Loutkář«, čigar duša je častni predsednik Unime (Union internationale des marionnettes) dr. Jindřich Veselý, ki list urejuje. »Loutkář« je oficijelno glasilo Unime in obenem osrednje glasilo češkoslovaškega lutkarstva. List izhaja že 20 let v Pragi in je bogato ilustriran. Vanj ne pišejo samo Čehi, ampak lutkarji vsega sveta in to o najrazličnejših temah. Poleg tega imajo veliko strokovno literaturo. V novem času se je izbornou uveljavil František Jirásek s svojimi tremi knjigami: Lutkarski priročnik, Odkritje lutkovnih skrivnosti in Stavba, osvetlitev, režija lutkovnega odra. To so knjige, v katerih je zbrán vse material, ki je potreben za hitro in natančno spoznanje lutkovne umetnosti. V njih se uvede lutkar v izdelovanje lutk, njihovo oblačenje, režijo, lutkarške trike, osvetlitev, tehniko, odrske efekte, izdelovanje rekvizit, skratka v vse, kar mora lutkar poznati. Vse tri knjige so tudi ilustrirane. Letos so izdali dr. Veselý, dr. Malík, Sojka-Sokolov in Skala seznam 250 priporočljivih lutkovnih iger. Vsaka igra ima spisek potrebnih lutk in dekoracij ter kratko vsebino. Igre so razdeljene v šest razredov — od iger za najmlajše do iger za odrasle. Razen tega so zelo pregledno razdeljene po vsebini v razbojniške, zgodovinske, priložnostne itd.

Na Češkoslovaškem lutkarstvo nima ovir. Postalo je nekaj narodni sport. Pred vojno in tudi med vojno je češki »Kašpárek« budil narodno zavest in se tako uspešno uveljavil tudi v politiki.

Jugoslovanski lutkarski savez s sedežem v Ljubljani je stalno v zvezi s češkimi lutkarji, ki mu pošiljajo svo literaturo. Interesenti si jo morejo izposoditi ali kupiti, o čemer daje informacije savezni tajništvo (Lojze Počivavnik, Ljubljana, Resljeva c. 28).

Urbančič Boris.

Stanovska organizacija JUU Iz sekcije

ZBOR DRUŠTVENIH PREDSEDNIKOV.

Predsednike vseh sreskih društev, člane upravnega in nadzornega odbora sekcije ter člane glavnega odbora JUU vabimo na sejo, ki se bo vršila v nedeljo 14. januarja 1934. v dvorani Okrožnega urada v Ljubljani. Začetek ob pol 10. uri. Dnevni red:

1. Situacijsko poročilo (poda predsednik sekcije).
2. Tajniško poročilo.
3. Stališče do komunikacije predsednikov sekcij z dne 15. decembra 1933.
4. Akcija za javno udejstvovanje.
5. Tekoče zadeve:
 - a) brezposelni učiti. abiturienti — brezplačno pošiljanje stanovskih listov;
 - b) fond za učiti. naraščaj — podpiranje samoozobraževalnih akcij brezposelnih učiti. abiturientov;
 - c) sodelovanje sekcije v Akcijskem odboru javnih nameščenecv v Ljubljani.
6. Slučajnosti.

Prosim, da se predsedniki vseh sreskih društev, vsi člani upravnega in nadzornega odbora ter člani glavnega odbora seje sigurno udeležijo. Ako bi bil kdo od predsednikov zadržan, naj se udeleži seje opolnomočeni zastopnik.

Tovariško pozdravljamo!

Jugoslovensko učiteljsko udruženje — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani.

Predsednik: Ivan Dimnik, s. r. Tajnik: Metod Kumelj, s. r.

POZIV VSEM UČITELJSKIM DRUŠTVOM DRAVSKE BANOVINE!

1. Vsa društva naj tekom januarja poravnajo zaostalo članarino do inkl. decembra, sicer bo sekcija primorana predlagati na prihodnjem obnem zboru društvenih predsednikov, društva z večjimi dolgovi v črtanje iz svojega udruženja. Tekom prihodnjih dni dobe vsa društva obračune in prosimo takojšnjih nakazil v breme izkazanih saldov.

2. Članarina naj se vplačuje vedno mesečno vnaprej. Pobero naj jo upravitelji (-ce) ali poverjeniki (-ce) ter naj jo takoj po

izplačilu mesečne plače oddajo društvenemu (-i) blagajnikub(-ci). Ta pa nakaže skupno vsoto najkasneje do 15. vsakega meseca glavnemu blagajniku sekcije.

3. Mesečne prijave naj se redno in točno pošiljajo sekciji. Vsaka prijava se mora glede števila članstva vjemati s prejšnjo. Tudi te prijave naj bodo vsaj do 15. vsakega meseca pri sekciji.

4. Upravitelji (-ce) se naprošajo, da ukrepejo potrebne korake pri krajevnih šolskih odborih v svrhu poravnave oziroma plačila zaostale naročnine »Popotnika«, ki sega že v visoke tisočake.

5. S posebno okrožnico je naprosila sekcija vsa učiteljska društva, da prispevajo po danih možnostih za kritje stroškov tečaja brezposelnih učiteljskih abiturientov. Dosedaj se je temu vabilu odzvalo 15 učiteljskih društev. Primanjkljaja pa je še Din 5.780'75, katerega zneska pa glavna blagajna sama ne more kriti. Prosim, da tudi ostala društva nakažejo sekciji v to svrhu primeren znesek.

6. Sklep zadnje banovinske skupščine je bil, da ustvarimo za članstvo dravske banovine obrambni ali zaščitni sklad na ta način, da se o tem vsa društva izjavijo. In če bo večina društev, oziroma članstva za to, se uvede v letu 1933/34. enkratno obvezno plačanje a Din 5— od vsakega člana. Ker se je za ta neobhodno in nujno potrebni sklad izreklo že 25 učiteljskih društev, je postalo plačanje tega prispevka obvezno za vse organizirane člane naše sekcije. Zato prosimo, da društva, ki določenega prispevka še niso pobrala pri svojih članih, store to čimprej, ker je imela sekcija dosedaj že mnogo stroškov v raznih zaščitnih primerih načelne važnosti. O tem skladu bo vodila sekcija poseben račun, ki ga bo izkazala vsakokrat ob zaključku letnega obračuna.

Predsednik: Ivan Dimnik. Blagajnik: Rado Grum.

Iz društev:

= JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V CELJU bo zborovalo v ponedeljek 15. t. m. v Celju v mestni osnov. šoli.

Na dnevnem redu je predavanje g. dr. Pirkmajerjeve o temeljnih osnovah Lavtarjeve računske metode. Razen tega bo na razgovoru gospodarsko udejstvovanje učiteljstva v našem srezu: smernice, pogoji in organizacija. Ostale stanovske zadeve. Začetek točno ob 8. uri.

ODBOR.

= JUU SLOVENJBISTRISKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto dne 20. jan. t. l. v Slov. Bistrici ob 10. uri dopoldne na deški narodni šoli. Poleg rednega dnevnega reda bo tudi predavanje ge. dr. Pirkmajerjeve o Lavtarjevi računici in metodi. — Polnoštevilna udeležba je naša stanovska dolžnost. — Zaostankarji na članarini pa do tega časa uredite svoje obveznosti.

Miloš Tajnik, t. č. predsednik.

Novosti na knjižnem trgu

—k Zivinarev glasnik je list za gojenje perutnine in zajcev. Interesentom ga priporočamo. Naroča se v Beogradu, Hartvigova ulica 3.

—k Josipa Murna Aleksandrova Izbrani spisi. (Zbirka slovenski pisatelji. Uredila Trdina Silva. V Ljubljani 1933. Izdala in založila »Tiskovna zadruga«. CV — 268 strani v 8°. Cena: broš. Din 75—, v platno vezan Din 95—, v polusnje Din 105—.)

Ta knjiga, ki je izšla za Božič, pomeni trajno obogatitev našega slovstva. Z njo je založnica razširila program svoje znane zbirke slovenskih klasikov tudi na naše moderniste. Prva izdaja Murnovih pesmi, ki jo je pripravil pesnik pred svojo zgodnjo smrtjo in dr. Prijatelj opremil s krasnim uvodom, je že dolgo razprodana. Sedanja izdaja, za katero je zastavila ves trud in ljubezen prof. Trdinova, je kritična in definitivna. Urednica je opremila izdajo z obširnimi uvodom, ki je največja in najtemeljitejša študija o tem zgodaj umrlem pesniku, verna podoba njegove žalostne usode in prozorna razčlemba njegovega pesništva. V tej izdaji je tudi objavljena Murnova proza, ki je bila sicer že zdavnaj pozabljena. Knjiga se po svoji kvaliteti, vrednosti in opremi že sama priporoča.

—k Alojzij Remec: Andrej Košuta. Poest. Gorica 1933. Založba »Sigma«. — Cena 16 Din. — Zalogo za Jugoslavijo ima Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

—k Dr. Nikola Sučić: Bolesti živaca i duše, psihopatije, psihoneuroze i psihoze telesna grada, temperament i karakter. Sifilis živčanog sustava. Knjiga ima okrog 200 strani, cena po povzetju ali predplačilu 60 Din brez poštne. Naročila sprejema in daje informacije kralj. vseuč. knjižara Kugli — Zagreb. Naroča se v vseh večjih knjigarnah.

—k Zbori. Revija nove zborovske glasbe, ureja Zorko Prelovec, zalaga pevsko društvo

»Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Letnik IX., št. 6 je za Božič izšla. Posvečena je skladateljskemu delu pok. Oskarja Deva. V glasbenem delu je objavljenih sedem narodnih pesmi, po njem prirejenih za moški zbor, dalje narodna pesem »Meglice« za mešani zbor v prilogi pa dva Devova samospela »Dober večer, ljubo dakle« in »Gor čez izaro« za petje in klavir. Vsebinska književnega dela: Prof. Vasilij Mirk »Devova zapuščina«, seznam Devovih kompozicij. — Matej Hubad (Povodom 40letnega kulturnega dela. Gradivo zbral I. Peruzzi po jubilaritovih podatkih). Iz naših organizacij in društev. Koncerti. Novosti. Razno. Iz uredništva in upravnistva. Zvezek krasita sliki Oskarja Deva in Vasilija Talicha. S prvim zvezkom prihodnjega leta stopajo »Zbori« v 10. jubilejno leto izhajanja. Lepo prosijo, da jim ostanejo dosedanja naročniki zvesti tudi v prihodnje in da se potrudijo listu pridobiti čim več novih naročnikov. Naši pevci in pevke bi svojo pevsko zavednost najlepše dokazali s tem, da bi bili vsi brez izjeme naročniki na »Zbore«, saj jim uprava plačilo naročnine, ki znaša na leto borih 50 Din, dovoljuje v več obrokih. Poslušite se torej zadnjemu zvezku letošnjega letnika priloženih položnic in po dopisnici sporočite, da ostanete še nadalje naročniki na »Zbore« in nam javite imena ter naslove novih naročnikov. List posebno priporočamo v naročbo učiteljskim in šolskim knjižnicam!

TOVARIS!(CE)!

NE POZABITE NA OBMORSKI UČITELJSKI DOM IN POŠLJITE PRIJAVNICE!

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

FR. P. ZAJEC

izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Za dame

elegantne damske plašče in kostume, od cenejšega do finega, izgotavljamo po meri

Za gospode

vsakovrstne obleke in površne suknje po meri, že od nizkih cen navzgor

Za dame in gospode

vsa sportna oblačila kakor: trenčkoti, dežni plašči, pumparice, vsakovrstne specialne jopiče za sport, ter vsa smučarska oblačila

Za deco

plaščki

K. PUČNIK

Šelenburgova ulica št. 1 nasproti kavarne »Zvezda«

Za cenjeno učiteljstvo znatno nižje cene in ugodnosti odplačevanja!

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

Engelbert L. Gangl:

Moja pot

ZAHTEVAJTE PROSPEKT:
NAROČITE TAKO J!

Tako se imenujejo Ganglovi zbrani spisi za mladino, ki smo jih pravkar izdali.

Delo obsega 10 knjig, vsaka po 10 tiskovnih pol.

Za odpravo pripravljenih je prvih 5 knjig, ostale pa izidejo do Velike noči 1934.

Cena v platnu vezani knjigi Din 42—, vsej zbirki Din 320—, ali v 12. mesečnih obrokih po Din 32—.

Knjigarna Učiteljske tiskarne
Ljubljana, Francišanska 6 — Maribor, Tyrševa 44

Naša revica

Ljubica

se je preselila v 24. letu svoje starosti po petnajstletnem trpljenju dne 7. januarja iz Zavetišča sv. Vincencija v Mengšu v večnost kot žrtev osvobodilnih bojev za našo Koroško.

K večnemu počitku smo jo spremili dne 9. januarja na pokopališče v Mengšu.

V Studencih pri Mariboru, dne 10. januarja 1934.

Obitelj Hrenova

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

Šolske zvezke

vsakovrstne, za šolske in domače vaje

Šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve Vam nudi vedno

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA, FRANČISKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44